
Kyrkomötet
Motion 2013:53
av Hans-Olof Andrén

Antalet ledamöter i kyrkomötet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att kartlägga konsekvenserna av en minskning av antalet kyrkomötesledamöter till 201.

Motivering

Svenska kyrkan har ett jämförelsevis stort högsta beslutande organ med 251 ledamöter och 14 biskopar. Den norska kyrkans kyrkomöte har 116 ledamöter, och den finska evangeliskt lutherska kyrkans kyrkomöte har 109 ledamöter. En så stor kyrka som den engelska anglikanska kyrkan har 469 ledamöter, varav 226 i lekmannahuset.

Kyrkomötets storlek har debatterats många gånger. Svenska kyrkans demokratiutredning tog upp frågan, dock utan att enighet om en ändring kunde uppnås. Utredningen lade därför inget förslag i frågan. Frågan aktualiseras nu igen av de problem som kyrkomötets storlek innebär för möjligheten att hitta alternativa lokaler under den tid universitetsbyggnaden i Uppsala ska renoveras.

Argumenten för och emot en minskning av kyrkomötet är välkända. Argumenten för en minskning har framför allt varit minskade kostnader och möjligheten att ta till vara alla ledamöters kunskap och kompetens (ibland lite nedlåtande uttryckt som bereda "meningsfull sysselsättning" åt ledamöterna, som om det vore ledamöterna som behövde kyrkomötet, inte tvärt om). Argumenten mot en minskning har framför allt varit minskad representation, vilket ibland har förutsagts gå ut över andelen unga ledamöter och också förmodats öka andelen män i kyrkomötet.

När kyrkomötet fick sin nuvarande organisation år 1983 var det trossamfundet Svenska kyrkans högsta beslutande organ men samtidigt en statlig myndighet, och organisationen var i mycket utformad med riksdagen som modell. Sedan år 2000 har kyrkomötets status som myndighet upphört. Härtill kommer att Svenska kyrkan inte har samma storlek som när den nuvarande organisationen infördes år 1983. Det året hade kyrkan 7,687 miljoner medlemmar, år 2012 var antalet 6,447 miljoner, en minskning om 16 procent. Räknat i andelen tillhöriga av befolkningen är förstås minskningen mycket större, 27 procent (från 92,0 procent till 67,5 procent). Mot bakgrund av denna utveckling och de besparingar på alla nivåer i kyrkan som detta framtvingar är det inte orimligt att också kostnaderna för kyrkomötet ses över. Kyrkomötet kan inte gärna vara fredat när församlingar, pastorat och stift måste spara.

Det har tidigare föreslagits att kyrkomötet ska minskas till 151 ledamöter. Detta förefaller vara en omotiverat kraftig minskning. Men en minskning med 20 procent, till 201 ledamöter, borde kunna vara hanterlig för nomineringsgrupperna

Mot 2013:53 och får troligen inte några besvärande konsekvenser för kyrkomötets arbetskapacitet. Jag föreslår därför att kyrkostyrelsen får i uppdrag att närmare granska vad en sådan minskning skulle få för arbetsmässiga konsekvenser för kyrkomötet och vilka kostnadsbesparingar som kan förväntas.

Brämön den 11 juli 2013

Hans-Olof Andrén (POSK)